

készítmények
lése ellen
ban.

szépségi és ápolja, a
rosszi, a korpa kép-
nyozza, annak ter-
a legkezebb korig

és övszer a haj
és kihullása el-
eg haját új életre
ajánlható azoknak,
árvég ára 1 frt.

essal bír a hajtalai
mely a hajkorpa
ávelt fejmosó szer,
re. Egy üveg ára

odálatos!

ani és a kopasz-
a RAVISSANTE
vagy a RAVIS-
limerében része-
telőlegítő tulajdon-
sége.

driss és valódi mi-
megrendelhetők a

hoz, * városbástér
an király-ut. 12. sz.

olvasni!
nyomó"

tr. osztr. szab. ezüst-
mány.)

zött levonó-készülék
képes szárazon, prés
séget egyenlő erős
dörülhetlen levonatot
ápostá-egyleteknél,
ésletheben részeseül. A
az eddigi levonó-
k. Auto-, Polygraph
dupla nyomásra
Bizonnyítványok,
a készülék felett,
matokat ingyen és

es Dammann.

atása van a nagy-
SPITZWEGERICH
mindenütt nagyra-

l bombonoknak

l Bács, köhögés,
b. betegségeknél.

arakban.

s-kereszt
ekre

enyek: 120.000 ft.
kisebb nyeresémeny

ó 22-én nyilvános

ent 6 frt 50 kr.
án 2 frt o. é. az
50 kros hátralek
lett fizetendő le.
tetelek mel-
tától fogva
nden juta-
ul.

natra ingyen és
zások a legpon-

és TÁRSA

4. sz.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

A takarékpénztári betétek.

Tebát elfogadta a kormányparti többség azt a törvényjavaslatot is mely a hazai takarékpénztárakra tett összegeket kívánja irgalmatlanul megadóztatni.

A kormány e javaslatával is bebizonyította, hogy már csak szalmaszálakhoz kapkod, mint a vízbe fuló. Nincs biztos talaja a közönség mindent elnyelő tengerében, eviczkél csupán — a pénz után, hogy ez által uralmát még tovább is fentarthassa.

Mily kisszerű, mily nyomoruságos kapkodás már az, hogy még azokat a pénzeket is megadóztatja, a miket a takarékoság s az előre látó számítás az öreg kor napjaira félreterez.

Valóban el kell szomorodni a honfi lelkének e szomorú műveletek felett.

S ők mondják, hogy az uszortörvényt azért akarják behozni, hogy megszüntessék az uszorsádkodást. És ime, az uszora legáltalmasabb ellenszerét, a takarékpénztárakat nyomják terhelő adóikkal.

Hiszen, ha a dolgot alaposan fogjuk fel, eddigél is a takarékpénztárak voltak azok, a melyek a legtöbbet adóztak. Nem volt oly hazafias cél, a mit nagy becsű, jelentékeny összegre rugó adományaikai ne támogattak volna. Ezek jövőre megszűnnek. Mert az állam harácsolja fel a gondosan megtakarított jövedelmet, s az emberbaráti intézményeknek nélkülözni kell azokat a nagy és szép segélyeket.

Az uszora pedig virágozni fog jobban, mint valaha. Mert hiszen idegenkedni fog mindenki attól, hogy pénzt oly intézetbe helyezze el, a hol az adófelügyelő tetszése szerint kutatja fel bárkinek vagyoni állapotát. S emberi természet szerint irtózik attól, hogy megtakarított filléreitől is ő fizessen áros kamatot.

Mi következhetik ebből? Az, hogy a kinek pénze van, az nem viszi takarékpénztárba, hanem igyekszik azt minél titkosabban elhelyezni. A titkoszűrés pedig mindig a bűn szülőanyja. Emberi gyarlóság pedig a pénzvágy. S ez teremti meg az uszorsádkodást, melynek természetes dajkája a nyomor.

A nyomor kergeti a szegénységet a pénzemberekhez. Már pedig az régi dolog, hogy az ily lelkületű ember, ki csak pénzért és pénzének él, leginkább a megszorultat használja fel arra, hogy pénzszóvár lelkének haszonleső vágyát kielégíthesse. A megszorult ember pedig — ha elég bizto-

sitéka volna is — nem mehet a takarékpénztárba, mert hiszen olcsó pénzt többé ott sem kaphat, mivel a betett összegek megadóztatnak.

Kioli e törvény népközlől az eddig is gyéren mutatkozó takarékosági szellemet is. Mert, hogy a saját pénzétől fizetendő nagy kamatoktól meneküljön, inkább magánál tartja pénzeszközét, így pedig az könyvebben talál utat az elpárolgásra.

Hitelviszonyainkra is döntő csapást mért e törvény. Mert ez által megátolta azt, hogy a szükség idején valaki olcsó pénzhez juthasson, s magán segíthessen.

Mintha csak az uszorságok ügyvédei hozták volna e törvényt, oly színdínen tűnik fel annak átkos czélzata. No mert ez minden intézkedésében oda törekszik, hogy az uszorsádkodás minél inkább lábra kapjon.

Ily törvényt mi nem üdvözölhetünk. Az országgyűlési függetlenségi párt nagyon helyesen foglalt állást határozottan ellene, s azt még általánosságban sem fogadta el tárgyalás alapjául. De az a többség, mely a kormány szennyhorogítására mindenre rámondja az áment, ezt is megszavazta. Mit törődnek ők a közönség, a nép érdekével! A ki oly bolond, hogy takarékos, fizessen is.

Azért nem akarja a kormány az önálló nemzeti bankot is felállítani, mert ezse ágában sincs, hogy hitelviszonyainkat javítsa. Pedig jól mondta Helfy, hogy az osztrák-magyar nemzeti bank most is csak egyedül osztrák-bank, s annak műveléséből semmi jó nem háromlik a hazai pénzügyökhöz, mert a pénzügyöségletet harmadában sem tudja kielégíteni.

Önálló magyar nemzeti-bank segíthetne csupán a mi ügyünkön. S ha nemcsak a takarékpénztári betéteket, hanem az utolsó rongdarabot megadóztatják is, még se eviczkélhetünk ki a közönség által teremtett kínos pénzügyi viszonyokból.

Egyedül gyógyszer az, hogy pénzügyünk függetlenítsük Ausztriától. Akkor boldogulni fogunk.

D. brecezen, jan. 18.

— **Valahára** talán lesz már törvényünk az irói és művészi tulajdonról is. A képző művészeti társulat választmánya elfogadta az erről szóló tjavaslatot, bár azon tett is némi változtatást.

— **Testvéreink.** Keleten levő magyarjaink baza telepítés ügyében több képviselő nést tartott. Elfogadtattott Prónay Dező bárónak

az az indítványa, hogy az első sorban a kormány kérdendő meg az iránt, minő utat s módot és főleg mily állami segélyt nyujt testvéreinknek arra, hogy visszatérhessenek hazájuk. Ezt tudva, a tárgyalást nagyobb eredményre folytathatják.

— **Az osztrák honvédelmi ügyér** kijelentette, hogy a honvédelvesség viszonyai megbeszélés tárgyat képezik s abban bizonyos újítások szándékoltatnak. Becsi sokas szerint valószínűleg a gombok, vagy a zsinórok körül tétetik az a nagy — reform.

Hova sorakozunk?

Napjainkban felszínre került ama minden esetre feltűnő körülménynek emlegetése, hogy itt Debreczenben a polgárság a függetlenségi párt zászlói alá sorakozott, míg az intelligencia legnagyobb része a kormánypart érdekeit szolgálja; s különösen a szabadelvűek szeretik ezt beteges társadalmi tünetnek tekinteni, a miért egyik ábrándozó nyilatkozó is kifejezte azt az óhajtást, hogy a polgárság természetes fejéhez, az intelligenciához térjen vissza. Nem lenne rossz, sőt úgy hazánk, mint városunk jólétét tekintve, — nagyon előnyös volna, ha az egyesülés valóban megtörténne; mi sem tartjuk valami szerencsés állapotnak a mai viszonyokat, de a betegség kórányagát — tisztelet a kevés kivételnek — a szabadelvűek politikai magatartásának indokaiban látjuk meggyőződésünk szerint. A polgárság magatartása politikai meggyőződésének természetes következménye. Ezt bizonyítja a közel és távol mult, valamint a polgár elem független helyzetete. Lássuk csak a dolog indokait közelebbről.

Volt idő és pedig nem rég még a midőn Debreczenben is együtt volt a függetlenségi párt polgárság az intelligenciával; a midőn Debreczennek minden lakosa — nagyon kevés államhivatalnok, vagy hivatalra vágyó ur kivételével — tömegestül tödült a városunkba érkező Ti za Kálmán fogadtatására és szíve mélyből mondott szünni nem akaró eljnt, a polgári egyszerű szekerem bevonuló pártvezérnek, mert akkor még a mellett a politika mellett harcolt, hatalmasan küzdött, — melynek célja, elve a polgárság érzelmeinek, meggyőződésének volt kifejezése. Többször hatalmas érvekkel támogatta azt az irányt, melyen egyedül teremthető meg a független Magyarország fejlődése és jóléte. Ki tehet róla, hogy az akkori hatalmas pártvezér felelősséget, ápolta és hatalmasra fejlesztette a nemzeti független élet tényezői iránt való szeretetet ragaszkodást és a mai függetlenségi párt politikájának egye-

dül helyes és idevítő volta iránti meggyőződést? de ki tehet arról is, hogy az egykori ünnepekt pártvezér szegre akasztotta elveit, idegen irány és cél szolgálatába szegődött?

Az a nép, mely épen az ő ajkairól szivta be a függetlenségi elveket, nem lehet hülsen azokhoz csak azért, mert a pártvezér elfordult azoktól, — nem lehet hülsen mindaddig, míg azoknak vagy kivihetlensége, vagy veszélyes volta felől meg nem győztetik. S megtörtént-e ez?

Ki merné azt még csak mondani is, a mai minden lépten-nyomon meg-megújuló tapasztalattal szemben, hogy a nemzet alkotmányos életének és fejlődésének egyes tényezői egymás után adatnak fel vagy nyomorítottak meg idegen érdekért?

Olvas a nép ma már — hala műveltebb korunknak érte — újságokat, gondolkozik, a mi meggyőződésében még inkább erősíti. De maga az élet is tanítja: a kormány gazdalkodásának hibáit, a bosnyák poitikai szomorú következményeit látja minden adózó a tetelesen megnövekedett állami terheben; s a banks vámuigi politikában elkövetett gyarlóság s az iparügy terén előkészítés nélkül alkotott ipartörvény káros hatását érzi és látja az ipar és gazdalkodó, sőt az állam minden polgára egyiránt, mert a nemzet nyög a mai politikai rendszer nyomasztó következményei alatt. Mindennek daczára is aggódo lélekkel kérdi, hogy ily áldozatok árán megvirad-e még a nemzetre valaha? és fájdalommal kell következtetnie, hogy a ma követett politikai irány a hazát önállóság helyett idegen érdek igrája alá juttatja.

Hol keressük hát azt az indokot, mely lehetővé tenné, hogy a polgárság politikai terén az ugynevezett intelligenciával egyesüljön? Bizony nem találjuk azt sehol a mai körülmények közt. Bár találunk. Azért most, azt kívánni, hogy a polgárság politikai hitvallását változtassa, képtelenség, sőt szegényítő meg gondolatnak is, mert vagy az a feltevés az az alapja, hogy Debreczen város polgárai nem képesek politikai meggyőződés alkotására, vagy azt szeretjük hinni — öntudatlan sértés, hogy a polgárok meggyőződésük ellenére is képesek oly politika zászlói alá csoportosulni, mely ellen 1875-ig Tisza Kálmánnal, azóta pedig a függetlenségi párttal folytonosan küzdöttek. A polgárság nem vár a kormánytól mást, mint a haza alkotmányának sértetlen fentartását és a nemzeti fejlődés tényezőinek egészséges elősegítése által a közöllet előmozdítását, a nemzeti önállóság és függetlenség biztosítását; azért kiskoruságáról, hazafiatlanságáról tenne bizonyosságot, ha elhagyta azt a tért, melyen addig méltósággal és eredménnyel küzdött. Nem

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Kérded . . .

*Kérded, hogy miért ül homlokomra
Olyan gyakran sötét ború?
Hát nem tudod, hogy az örök nagy
Szerelmem mindig eszomorú.
Szerelmem mint a Montblanc orma
Felhők közt temetkezik,
De túl a fellegek boruján
Felhat a magas egetig.*

Sipos Soma.

Arról, a mi legjobban tetszik a színházban.

— Csevegés. —

Nem fogok azzal ujjat és meglepőt mondani, hogy a mai kor teremtményeinek, tartozzanak azok az erős vagy a gyöngye nemhez, ha színházba járnak, legjobban tetszik az operette.

Szeretik a dolgot sokan úgy fogni föl, hogy a színházakat nem mulatságból szokás felkeresni, hanem nemesbűlésért, javulásért, okosbűlésért stb. stb., hogy ne írjak itt több hazafias frázisba pompásan beillő szót.

Ó, mai napság meghaladt állás pont ez. Színházba járni k e l l i v a t b o l , a színi előadást föl lehet keresni mulatás végett.

Hiszen a mindennapi élet, ugy is elég szomorú! Aztán van az embernek egész áldott nap nagyon is sok baja, bizony föl fér egy kis mulatság esténként!

Es aztán a pénzért sirós, szomorú darabokat nézzen végig az ember? Majd bizony!

Hát mit ér, ha B a n k b a n tragikus sor-sa meghat, miről jó Petur hazafias dikciója, Lear örvongése, Hamlet tépelődése, Melinda keserve, Cordelia fájdalma stb. . . stb.

Ah, sokkal szebb az, mikor a „Szép Heléná”-ban az „Evoe” hangzik, vagy akár melyik operettben az a fűlbemászó dallam, melynek szövege ingerli az érzek idegeit, a midőn a szereplő — pláne ha szép és bájos ifjú nő, kinek ruganyos izmait az idő még nem puhította meg, — nem rejti el bő öltönybe a test arányos idomait.

Valljuk be, a színházba nem a lelket táplálni, nem a szívet nemesíteni járunk, de kívánjuk, hogy a mit csak hallunk és a miket látunk, halló és látó szerveinken át igazasságnal minél jobban, ha a szunyadó szemérem szendergéséből való fölébredés, az arzba kergeti is a vért, ha a jóérzés önkéntelen is tiltakozni akarha az illem megsértése miatt.

Hajrá! Az eszöntő, az érzelmet mámorító, a szenvedélyt élesztő játéka van szűkség. Menjen pokolba Dozza György egész pe-reputtyával, bujjék a sutba Shakespeare, Schiller, Katona tragiédiájának minden alakja, némuljon el a finom vigjáták kacagzatva oktató humora, eljen a trikotba huzott művészet, melynek hálósapka van a fején, és csörgős, csengetyűs dob a kezében.

Az operettek a mai kor bálványozott

szindarabjai, s egy operette primadonnáért a férfi lealjasul odaig, midőn a ló szerepét is átveszi, s huzza azt a kocsit, melynek ruganyos vankosán, a kerek idommal rendelkező bájos diva ül, ki egy kacsinatással, egy ledér test mozdulattal, pezsgésbe hozza az ötven éves roue poshadui kezdő romlott vért is.

Hát mi az operette?
Szeretnivaló bajos meghatározni. Ámbár a paradoxont az esthetica nem mindig ildözi.

Kétségtelen: az operette a hangzó művészet két fajának törvénytelen szüleménye, hogy ugy fejezem ki magam — szerelem gyermeke.

A szerelem gyermekek pedig legtöbbször vagy igen szépek, vagy zseniálisok.

Valljuk be, az operettek legtöbbjétől, minden ostoba szellemtelenség és szemtelenség daczára sem lehet megtagadni a szépséget, vagy a zsenialitást, melyet különösen a zeneköltőtől örökölnek.

Boccaccio elég ledér szövegű, de azért ki tagadja meg, hogy nem bájos költészet ömlik át Fiametta kedves dalán:

„Ha már enyém a szíved
Hőségre még ki vágy?
Egyikből nő a más miktént,
Bimbóból szép virág!
Bimbó azért ápoljad,
Majd rózsza nő helyén . . .
Hogy hű vagy nem kérdem én,
Hogy az lesz van remény!”

Nem frivol-e a Melanie grófnő regéje a Furcsa háboruban s még is, a ki egyszer hallja könnyű bájos dallamát, annak emlékében megmarad.

Hirdetési díj:
Négy hasábol petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többzetű
Hirdetések alkú szerinti a 10 g-
ol es ö b b á r e r t vétozok fel-
Belyegdől minden kü ön botga-
tásért 20 kr.
„Ny litér”-ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 20 kr.
Hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHER-
MAN H. közz. iródszabán is.
Nem nélkül vagy bérmentendül
b-kiütött kéziratok nem vétet-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adának.

lehet ezt gondolni sem Debreczen értelmes polgáraitól. Ez uton tehát a polgárságnak az intelligenciával politikailag egyesülése lehetetlen.

De megtörténhetik másképp. Tiszta Kálmán 1875-ben elhagyta azokat az elveket, melyekért neki feltétlen hívei voltak; azóta elég idő volt arra, hogy irányba kiábrándítsa azokat is, kik bizalommal követték a kormány-pártra Forduljanak hát el a csatlakozás fájdalmas érzetével az intelligencia független tagjai attól a párttól, mely szabadelvű szép czime mellett is szabadelvűleg működni nem képes, hacsak a nemzeti érdek és czél által keltetéstől való szabadságot nem érti szabadelvűsége alatt, és egyesüljenek velünk független polgárokkal, kik örömmel fogadjuk önöket körünkbe s aztán így meglesz, a mit önök is — mondva — óhajtanak, a polgárság és intelligencia egyesülése.

Hisz egyik voltunk mi hajdan a közjogi ellenzék elveit, a bibari öt pontot valló baloldali táborban. Ugyan miért ne állhatnánk most zászlónk alá, mikor úgy is tudják, hogy — annak a bibari öt pontnak van igaza.

Mi a régi zászló alatt állunk. S ez alatt szívesen fogadjuk minden honpolgárt.

Legyen úgy, mint régen volt.

Külföldi dolgok.

Napoleon herceg elfogatása.

Tegnap lapunk távirataiban említés volt már téve Napoleon herceg elfogatásáról. E császári ivadék Gambetta halála után elérkezettnek látta az időt, midőn a zavarosban lehet halászni, s egy kiáltványt bocsátott közre.

A miniszterium a kormány képtelenségét tehetetlenül, a parlament viszálkodásáról, a hadsereg, a bírói kar és a kereskedelem hanyatlásáról, az államjövendelmek elszálasáról és az államadósság szaporodásáról szól. A vallást — ugymond a miniszterium — megátadta az athéismus, és ezzel szemben meg van fosztva minden védelemtől. Csak a concordatum adhatja meg a vallási békét az országnak. A miniszterium szerzője a szociális kérdések tanulmányozását követeli, Franciaország külpolitikáját gyöngességgel vádolja, a napoleoni örökséget magasztaló mára visszaköveteli, a royalistákkal való egyetértést visszautasítja, a különböző plebiszcitumokra emlékeztet vissza és a népre hivatkozik, melynek ügyét képviseli. A rendőrség a miniszteriumot a nyilvános épületekről letépte, s utána mindjárt megjelent Napoleon Jeromos lakásán, hogy elfogassa őt.

A herceg tiltakozott bírósági végzés nélküli elfogatása ellen, mire Clément rendőrbiztos előmutatta az elfogatási parancsot, melyben az állambiztonsága elleni merénylet s a kormányforma megváltoztatására irányult kísérlet volt felhozva a letartóztatás indokaként. A herceg válaszában nem volt semmi eredménye s Benoit vizsgáló bíró előtt is, a ki kihallgatta, megtagadott a herceg minden felvilágosítást. A szabadon hagyása fejében Humbert király, a herceg sógora által följajlott biztosíték nem fogadtatott el. Mint a becsületrend nagykeresztjének tulajdonosát, külön egybealkotandó felsőbb bíróság elé kell állítani a herceget. Általában a nézet, hogy a bíróság netalán felmentő ítélete komoly csapás lenne a köztársaságra nézve. Kétségtelen, hogy a bonapartistáknak messze elágazó organizációja áll fenn s hogy igen sok hívet számlálnak különösen a katonaságot s úgy a szolgálatban álló, mint az elbocsátott hivatalnokok között. A monarchisták támadó fellépése a köztársaság ellen egyelőre nem látszik való-

színűnek; a legitimista sajtó is eles kifakadásokkal illeti, népszerűtlen kalandornak mondja a napoleoni trónkövetelőt.

A szultán elleni merényletről, melyről tegnapi táviratunkban röviden volt szó — következő ujjabb részlet érkezett: Több cserkeszvasárnap meg akarta gyilkolni a szultánt. Az összeesküvést egy nő elárulta és azonnal keltő intézkedéseket tettek. Mikor a cserkeszek a szultán lakásához értek, az albán testőrség utjokat állta, és parancsnoka felszólította a cserkeszeket, hogy adják meg magukat. Vad kiáltások közben vonakodtak a cserkeszek engedelmekdni a felszólításnak és fegyvereikhez kaptak, hogy ellentálljanak. A testőrség és a cserkeszek között kétségbeesett harc keletkezett, melyben az utóbbiakat lefegyverezték s többeket közülök megölték. A palotában és a városban rendkívüli izgatottság uralkodik. A legszigorubb rendszabályokat alkalmazták, hogy a merénylet előkészítőjének nyomára jöjjenek.

TÖRVÉNYHOZÁS.

Budapest jan. 17.

A képviselőház mai ülésének elején a gazdasági bizottság jelentése nek tárgyalásakor egy kis vita támadt, mely az elvétel, hogy Tiszta Kálmán, Csiky K. és mások felszólalása és indítványát következtében a ház elhatározta, miszerint irományait megküldi a székely muzeumnak.

Most a fogyasztási adó módosítását tárgyalozó, tegnap részleteiben is elfogadott javaslat kerület harmadszori felolvasásra s 88 szavazattal 78 ellenében meg is szavaztatott.

Ezután a pénzügyminiszter elhelyezett tőkéből folyó jövedelemnek megadóztatásáról szóló javaslat feletti általános vitát folytat a ház. A függetlenségi párttól Lázár Ádám, Ferenczy Miklós, Györy Elek és Németh Albert szólaltak a javaslat ellen, általánosságban sem fogadván el azt részletes tárgyalás alapjául. — Mind a négy szónok beszéde nagy hatást keltett.

A vite beáratván, szavazás előtt Hegedűs előadó szövegét. Hegedűssel szemben szavai helyreigazítása címén emeltek aztán szót Prónay Dezső br., Gaál Jenő (világosi) és Györy Elek.

Még Helfy és Szapáry miniszter szöveget igen röviden s következtet aztán a névszerinti szavazás, melynek eredménye következett. A javaslat mellett szavazott 144, ellene 108, távol volt 194 képviselő. E szerint a javaslat 36 szótöbbséggel elfogadott.

A részletes tárgyalás elhalasztott. Zámory Kálmán interpellációt intézett a kormányegyei vizsbaljózási ügyekben a közmunka és közlekedési miniszterhez, a kivel az interpelláció közöltetni fog.

A „trónkövetelő.”

Az egész Franciaországot igen nagy izgalomba hozta a legutóbbi napok eseménye. Napoleon kiáltványa egészen váratlanul jött, s hatása csakis ebben a körülményben rejlik. Nincs ok arra, hogy feltsük a Francia köztársaság ot zavaroktól A nép sokkal értebb gondolkozása, semhogy elhagyja magát ragadtatni, s a régi gyűlölt kormányfő utáni törekvés közben legazolja a köztársaság viruló, hatalmas fáját.

Legyen is az! Álljon és viruljon tovább Európa egyik szem fénye is: francia köztársaság!

A francia kamarában tegnap (január 17-én) Napoleon elfogatása fölött folyt a vita.

A kezdetben a „trónkövetelő” egy pár híve kárhóztatta a kormány eljárását, hogy elfogadta Napoleont.

Feszült érdeklődés mellett Deves igazságügyminiszter szólt fel. Mindenekelőtt,

pillanatában s felold s másik szempillantásban, a mikor elhal.

Ezt jól tudják az operette írók. Ezért mesterkednek pikánsan hangszereit, ezért markoltatják a szövegeiket az arcpirító frivolitásokba, hiszen a zene lágyan izgató ereje megmámorítja, elszenderíti az erkölcsi önézetet.

Herder, a nagy német költő mondja, hogy a régiek arany almát ezüst csészében nyújtották, ma fanyar gyümölcsöt aranyos tálczában nyújt a szünművészet, melynek betegítő hatása elmaradhatatlan.

Olvastam egy vidéki lapból dörgedelmes vezércikket arról, hogy mi lesz belőlünk, ha tovább is művelik az operettet? Lesz belőlünk szibarita vész, erkölcstelen nemzet, pokolra kárhóztott nép.

— De mi lesz az operette énekesnőkből s a kardalok-nőkből; kiknek a művészet mint boldogult Greguss Ágost mondá, nem egyéb iparág, melyre stemplis engedélyt sem kell váltítani? Kérdi egy a kaszinói páholyt nagy ritkán látogató barátom.

— Mi? Furcsa. Hát ki viseli gondját a lég madarainak, ki öltözteti fel a mezők li-liomait? Nem kell felteni őket. Van még „Blau Katze” a fővárosban!

Ezt nem én mondtam, de egy régi szinireferens, a kinek van praxisa.

Szomorú igazság a mit a fővárosi kék macskáról mondott. Oda menekül a színész elzúlni kezdő sötét existenciájára mind, szaporítani a proselitákat, a társadalom páriáit.

Az ilyen helyek teszik tönkre az erkölcsöt, a szép, nemes és igaz iránti minde-

mondja a miniszter, mindenért elvállalom a felelősséget. A miért felelősek vagyunk. (Tetszés.) Mi eljártunk azon ember ellen, miután megismertük a manifestum tartalmát, a mely alá Napoleon volt írva és a mely nemcsak hírlapban közöltetett, hanem az utcaszögleteken is kiragasztatott.

Az államügyszszel érintkezésbe léptem, hogy vizsgálja meg, vajjon van-e vétség a manifestumban. Ez kötelességem volt. Az államügyész fölszólította a vizsgáló bírót, ez pedig saját belátása szerint elrendelte az elfogatást. Nekem nincs jogom itéletet mondani ezen tisztán bírósági tett fölött, ez a törvényszék joga, nem a miénk. A mi politikai dolog van benne, azért felelősséget vállalok. (Tetszés.)

Floquet: Én helyeslem a kormány nyilatkozatát és megjegyzem hozzá, hogy mi sem lesünk indifferensek a trónkövetelő nyilatkozataival szemben, a melyek naponként fölragasztatnak. (Viharos ellenmondás jobbról.) Én tiltakozom ez ellen és azt indítványozom: „A Franciaországban, Algírban és a francia gyarmatokban való tartózkodás azon családok tagjainak, a melyek Franciaországban egykor uralkodtak, megtiltatik.”

Erre rémítő-lárma és zaj keletkezett, a mely majdnem egy negyedóraig tartott. A jobboldali tagjai, mint Larocheoucauld herceg, Leon herceg, gyalázó kifejezésekkel illetik, a képviselők elhagyják helyeiket s izgatottan tanácskoznak egymással. A miniszteri padokon úgy látszik nincs meg az egyetértés, a hadügyminiszter élénken vitakoznak a belügyminiszterrel, a szélső jobban minduntalan megújul a taps.

Clémenceau követeli, hogy a miniszterium foglaljon állást az indítványval szemben.

Floquet nyugodtan maradt a szöveken és bevárva a zaj lecsendülését, még azt csatolta indítványához, hogy ezen családok tagjai megfosztassanak a politikai jogoktól. Kérem indítványom sürgősségét kimondani (A zaj és az izgatott jelenetek megújulnak) Floquet indítványának elfogadása előtt, mely tudvalevőleg arra vonatkozik, hogy a francia uralkodó családok tagjaiszámú zseszenek, Larocheoucauld herceg lép a szövekre: „Az követelem, hogy a király személye az indítványozott rendszabály alól kivétesek.” (Tartós zaj, „rendre, rendre!” Tetszés a royalisták részéről.)

Elnök (Szigorral). „Nem engedhetem meg, hogy szövekről így beszéljenek. Ha ezt így folytatnák, ez provocatio lenne az alkotmánytörvények ellen. (Viharos tetszés.)

Larocheoucauld: a — „A király.”

Elnök: „Itt szöveken, királyról beszélni alkotmányértés. Amint a kormány tiszteletet szerez a törvényeknek, ép úgy én is tiszteletet fogok szerezni a szövegeknek — vonja vissza előbbi szavát!” (Freneticus tetszés, és viharos zaj.) Larocheoucauld: „Hogy nevezhetném másként a Bourbonok egy ivadékát!”

Elnök: „Ime már is talált egy egészen helyes kifejezést. Ha ön azt mondja: „királyaink utóda” — egy szavam sem lesz ellenem.” (Tetszés.) Larocheoucauld ismételve: „Azt mondtam, hogy az a magas személyiség, kiról itt beszéltek” — (Harsogó kacaj; s azónak szavát több nem lehet hallani.) Floquet indítványára nézve 328 szavazattal 112 ellenében elfogadják a sürgősséget. A viharos ülés ezzel véget ért.

Egyházi élet.

Debreczen, jan. hó.

A debreczeni egyházmegye e hó 11-én tartotta meg közgyűlését városunkban. Elnökök voltak Dávidházy János eszperes és Bernáth István egyházmegyei gondnok.

A gyűlés főtárgya az egyházmegyei ügyei fölötti intézkedés volt az új egyházi törvények

érzekeit, itt vet bukfcnzet az erkölcs, itt rug csillagot a becsület, itt teszi fel háló sikkját a férfias önézet, itt sülyed le a nő szőnyralakjává a teremtsenek!

Szegény Madach! De jól mondá, hogy csodás keverése a nő a jónak és rosznak! Ha ma látná az élet hetköznapjait, akkor tapasztalná, hogy mily botrányosan burjánozik a rosz!

Van egy jó barátom, a ki gyakran jár színháza, szeret megfordulni színeszi körökben s a mi fő, mindég megügyel minden aprólékos eseményt.

Ez a jó barátom azt mondja, hogy nekünk nincs szükségünk színészetre, hogy a színészetenek a vidéken nincs létjogosultsága.

Miért? Mert a vidéken nincs művész, mert az új irány, mit a kenyerrel és hussal elni akaró színészet kénytelen követni, az nem tanít nagy eszmékért lelkesülni, az nem hiúti el az erkölcsösség nemes magvait, az nem ápolja a szép iránti érzekeinket, az ront, öl, megsemmisít.

S aztán, mintha az apa gyilkos beszélne fiú szeretetről, mintha a váltó hamisító hirdeté a becsületet, mintha a kacagó galambok öltözének az ártatlanság fehér palástjába!

Kétségbejött indokok... En csak leírtam, de véleményem nem írók rólok Sájnos, hogy így is lehet má r gondolkozni valakinek.

Elvégre is minden kor maga teremti meg irányát, irányeszmeit s ha hódol azoknak, ki-

értelmében. Azidevonatkozó paragraphusok vétekkel elő.

Megalakítottatt a lelkészjelölőbizottság. Tagjai lettek Basa Bálint, Náda nyi Miklós és Szabó Péter rendes tagok; póttagokul pedig Nagy Lajos, Fráter Gyula és Némethy Lajos választattak meg.

Egy másik bizottság is alakítottott. Ennek feladata az egyházak osztatlyozása és a lelkészek minősítése a zsinati törvények szerint.

Végül az egyházmegyei elnökség és jegyzőségre rendeltettek el a szavazások. Ezek beküldésére február közepé tüzetett ki határidőt.

UJDONSÁGOK.

* És mégis mozog a föld. A csiny sikeült. Le van főzve mind a közönség, mind a hatóság. Papp László továbbra is a bormerő társulat igazgatója maradt. Mintegy 180 tagból áll a társulat, de annak ügyeit a többség meghallgatása nélkül 17 ember intézi, vagy is ennek nevében továbbra is igazgatója Papp László. Ez a 17 tag magát jelenti ki társulatnak. Mi tiltakozunk az ily eljárás ellen, s nem késünk soha felemelni szavunkat a többség érdekében. Nincs tehát már emberi hatalom, a mely döntőleg bele szólhatna a dolgok e csunya menetébe? Figyelemmel kísérik az ügyet. S ha az eddigi visszélések tovább is folytatnának, mint a hogy a régi czégből következtetni lehet, őrt állunk mi a nyilvánosság fegyverével.

* A függetlenségi kör bájára ismét felhívjuk az érdeklődő polgárság figyelmét. Belepti díj ára 1 ft. Jegyek válthatók a kör helyiségeiben, továbbá Otrokocsi Vég János és MAYER Ferencz kereskedésében. Jó zenéről, izletes elekről s úde italokról kellőleg gondoskodva van. Ennel kedélyesebb polgári táncvizgalm nem tartatik Debreczenben.

* Egy jó asszonyval kevesebb. A ki valaha a Patay-háznál megfordult, pedig hányan látogatták e barátságos hajleket, az bizonyára kedvesen emlékezik vissza arra a derék jó asszonyra, a kit a boldog emlékt Pista bácsi annyira szeretett s testvériesen „Juli neni”-nek hívott. Ez a jó asszony halt meg közelebb. Ő is a Patay-halotta. A legmeghíltóbb résztvevő közlőnk szomorú haláláról a következő g y á s z j e l e n t é s t: Az összes rokonság nevében mely fájdalommal jelentem özv. FRATER ALBERTNE Szücs Juliánna asszonynak rövid szenvedés után végelgyengülésben 82 éves korában folyó hó 17-én, délelőtt 11 órakor történt g y á s z o k i m u n t á t. A boldogultnak földi részei folyó hó 19-kén, délután 3 órakor fognak a czelegled-utcai 2594-ik számú háztól a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 20-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban megtartatni. Mely végtisztességtételre a boldogultnak rokonait s ösmerőseit bánatos szívvel meghívom. Debreczen 1883. január hó 17. Ö z v. Patay Istváné. Beke az elköltözött jó asszony halmvaira!

* A jogászbál holnap este lesz. Tudjuk hogy késő, de főleg szükségtelen a mostani figyelmzetés, mert szűpeink, hagyományos előszertettel viseltetnek a jogászbálok iránt s az előleges bizalom nem is családka képzeten szokott alapulni. A rendezőség nagy szorgalommal igyekszik, hogy az idej jogászbál, a farsang legjobb mulatsága legyen.

* Tapintatlanság. Az „Ellenőr” tegnap kirukkolt egy csomó színházi újdonsággal, s már eleve dobra akarja ütni a jövő évi társulat névsorát. Még ha alapja volna is a szerződés tárgyalásoknak, akkor is nagy tapintatlanság, ezt hírül adni. Mennyi kellemetlenség származhatik abból mind az igazgatóra, mind a

nek a büne? A nevelő. Már pedig a közönséget, a divatnak hódoló kor neveli, mely szettepi a gyöngédséget.

Es felhangzik, felfog hangzani minden tiltakozás daczára az operette banális kupléja, pofozni fogják benne az erkölcsöt, az ártatlanság pirulhat, a vér szökhetik az arczba, az undor növekedhetik, — de mndez elmaradhatatlan, — mert hiszen ez tetszik legjobban.

Korán érünk mi meg nagyon! Eszembe jut Róma s a római történet. Akkor midőn népe a hatalmas Cezártól csak kenyeret s mindenek fölött játékokat kért!.

Mi lett belőle! Ledől, megsemmisült! Szomorú példa, de nagy intőjel... Hanem azért csak hadd szóljon — a trágár kuplé!

Ez a divat! Ez tetszik. Ki tiltakozik az izlés ellen? Az ár ragad, az a ki ellent áll el lesz sodorra! No hát ne folytassuk a szélmalom harczot!

Beke az operettekre, egykor majd halmvaira!

Hisz, milyen világra szóló g y á s z lesz akkor, mikor eltemetik a feltámadás reménye nélkül.

Biz az talán soha sem fog megtörténni. De hát — mi várhatunk!

Szombati János.

CSARNOK.

ÖSSZEESKÜVÉS.

Villemot Emittől — francziából.

Sok falusi nemes nem annyira meggyőződésből, mint csak tessék lássék képen borbos párti. Ebben a véleményben születtek, ebben akarnak meg is halni, anélkül, hogy valaha nagyon törődne a politikával. Ez az ágy fel van vetve szépen, igen kényelmes s kedvére alhatik az ember benne, és nem tartat atól, hogy valami forradalom fele megzavarja, — már pedig ez nagy előny csendes vért embernek.

Egy szóval, Bel-Acheul gróf, akit van szerecsém ezenel bemutatni önöknek, határozottan azon csoportjába tartozott a plátói borbosistáknak, akik a borbos uralom viszállításához ábrándos reményeket épen nem kötnek többé. Atyja halálakor kapott egy aranylilium-peccetes részvétlevelet, melyben ezt írja a király: „A vesztésed, melyet szeretett atyja halála felett érzel, új gyász nekem, ezennel kifejezem önnek roppant fájdalommat, önnek aki törvényes örökös e hű s odaadásteljes életnek, melynek nemes, dicső emlékei öre áradnak.” Bel-Acheul gróf a király e levelét rámba foglaltatta, s ősei képesarnokában jó helyre felszegeztette. Királpártisága tovább se terjedt!

Volt egy nagy szenvedélye, mely elnyelte azt a vadászat. Ha volt nyul a pusztán, megöz az erdőben, más nem nyugtalaníthatta. Nejeinek, Bel-Acheul asszonynak a vagyonából telt, hogy a környéken valamennyi erdő csak volt, kibérleje mind, reggeltől estig aztán folytatható a vadak ellen elkeseredett harcát.

Ez egy cseppet sem háborgatta Bel-Acheul asszony életvezetést. A fiatal bájós grófné, szül. Priapeau leány egyetlen leánya egy nagy gyertyagyárosnak, azért ment férjhez, hogy a Stearin első elmenekülőjén és a főnemességbe beplántálódjék. Ez a már többé nem csupa nyárspolgár Priapeau-leány sokkal tisztább királpárti volt: a hidegség, melyet férje a szent ügy iránt tanusított, őt bántotta az ő előtte valami borzasztó, természetellenes dolognak tűnt fel. Utoljára meg is bosszankodott érte és a házastársak négyezem közt egymás ellen kíméletlenül ki-kifakadtak... Örkösen versengtek, a közeli restauráció örökös kérdése felett.

— „Lám, Gaszton! mondá egy este férjének, én vagyok az igazi Bel-Acheul; te, te megérdemled, hogy egyszerű Priapeau légy. — Na jó; hát aztán ha Priapeau lennék mi rossz lenne abban? Nem bolond mesterseg ám az, kedvesem, és gyertyából igen tisztességes vagyonkát lehet gyártani... —

— Te gunyolódol mindig!... De utóvégre is, komolyan mondom, hidd el te képes lennél arra, hogy félre huzd magad, míg valamennyi barátunk Párizsban és a vidéken tényleg készíti előre a jó ügy diadalát.

— Lebeszéltem én öket valaha arról? Nem pontosan fizettem én meg mindig az adómat? — Az igaz, de nem látott téged még soha senki királpárti banketten.

— Édesem! én borzadok az olyan ünnepek előtt, ahánykor csak többnek teritenek száznál egy ebédet, én ott vagy nem tudok enni, vagy nem jó ízűen eszem; ami több, engem ugyan hiába szólítanak fel toasztirozni, mert egyáltalában nem lévén ekészülök, még kinevetnének: — amit pedig nem venne jó neven a többi vendég sem. Lásd, édes Antoinette, akard hogy kimondjam? jó! én úgy gondolom, hogy te nagyobb királpárti vagy, mint maga a király.

(Folytatjuk.)

Legujabb hírnök.

Zichy Jenő gróf itt van. Ez a „legujabb“ esemény Debreczenben. A vidéki képiállítást rendező bizottság elnöke ő, azért jött főleg, hogy az itteni képiállítást holnap délelőtt 12 órákor bezárja. Fogadására a polgármester ment a város díszfogatán. A „Bika“-ban lesz elszállásolva.

Este fáklyázása — tiszteletére. Az iparosok körében sorra járt ma az ugynevezett „czeitábla“, hogy minél számosabban menjenek a grófi iparbarátnak fáklyafény mellett tisztelegni.

No mert Zichy az ipariskolák szervezésével is foglalkozik. S ez ügyben országos körutat tesz.

Virágozzék a magyar ipar!

Színház. A debreczeni színpadon holnap pénteken a „Sohajok hídja“ operette adatik először. — „Szombaton ugyanazt ismétlik.

Szerkesztői posta.

— Budapestre. „Az örök béke apostola“ már későn jutott hozzánk a mai számba. De hát az nem mija idejét jövőre sem Tudod, hogy mondta Petőfi? Ures már a láda.

Felelős szerkesztő: HENTALLER LAJOS. Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

tagokra nézve. Nem ártana, ha egy kissé komolyabban ártának el oda át bizonyos ügyekben.

* **Komlóssy Lajos** nyug. honvéd lezredes temetése ma délután rendkívüli nagy számú közönség részvétele mellett ment végbe. A temetés pont 2 és fél órákor kezdődött. A háznál elhangzott gyásznémet után megindult a menet. Elöl az 1848/9-iki honvédek egyenruhában, zászlójok alatt; aztán a dalárda szintén zászlóval s a zenede növendékei. Ezeket követte a 39-ik ezred zenekara. Majd a halott vívő kocsit követve, rajta a koszorúval borított koporsó, melyet az összes debreczeni tisztikarok követtek teljes díszben. Ezután jött a felszázad honvédegyalogság s végül a kocsik. Az utcát roppant néptömeg borította el. Bezárta a menetet a 15. huszárezred kétszázada mely a koporsó előtt tiszteleg. A katonai fővezényelt Becsey honvéd alezredes kezében volt. Az elhunyt ezredes és zenedeigazgató kizsenvedett porai a nagyujtcai Tegze háztól a ref. nagytemplomba vitettek, hol K. Tóth Mihály lelkész tartott felette szép imát. Azután a temetőbe kísérte ki a gyászoló nagyszámú közönség az elhunytat; hol a végső katonai tisztelegés megadására a feledhetetlen emlékü halott porsátora át lett adva az enyészet romboló hatalmának. Örök béke lengjen pora fölött!

* **A lóvonatú vasút** építése tárgyában a vállalkozó értesítette városunk polgármesterét, hogy a Tramway jelnyomozásához mérnökeivel még e hó folyamában hozzákezd. Egyszersmind kéri a polgármesteri hivatal, hogy részere a vasúti kocsikra szükséges városi czimer minta elküldessek.

* **Gr. Zichy Jenő** tiszteletére ma este rendezendő fáklyás-zene tárgyában a rendező bizottság a következő felhívást bocsátotta közre: „Polgártársak! Gróf Zichy Jenő városunkba érkezett; ma este 7 órákor tiszteletére az iparos osztály fáklyás-zenét rendez, melyre a t. közönség minél nagyobb számban megjelenjen kérik. A fáklyásmenet az iparos ifjak helyiségeiből indul.“ A rendező bizottság.

* **A fáklyás-zenét** rendező bizottság tegnap este gyűlést tartott, s a már előre megállapított, a fáklyás-zenére vonatkozó sorrendben azon változtatást tette, hogy a menet nem a színház udvarán keresztül vonul el, minthogy a színház közelében égő fáklyáival menni tilos, hanem vagy a sas-utcán, vagy a csapó-utcáról fel a piacra érkezik a fáklyás menet, s innen vonul a gróf lakása elé. A fáklyás-zene 7 órákor tartatik.

* **A farsangi mulatságok** nem csak a nagy, de a kisebb városokban is vígan folynak. Szoboszlón e hó 21-ikén lesz a kaszinó bal, mely igen kedélyen szokott lefolyni. Ugy tudjuk hogy debreczeniek is kirándulnak.

* **Öngyilkos szökött katoná.** Megunta egy honvéd huszár köztét a gyönyveletet; hiába volt szép az élet, jobnak találta attól megválni. Meg is szökött, s mikor aztán azt is érezte hogy a cibél élet sem jobb a katonánál, megmérgezte magát, a csapó-utcán levő egyik vendéglő helyiségében. Ilyen rövid a halál útja.

* **Még egy presbyter.** Tegnap közleményünkben az egyháztanácsosok névsorából — tévedés folytán — kimaradt F u t ó Mihály tanár neve, ki 1069 szavazatot nyert. Somogyi Pál helyett is tévesen áll Somossi név sajtóhibából.

* **Halálozás.** Őszinte részvételt vettük s adjuk a következő gyászelegést, mely egyik derék nagykereskedőnk családi mely gyászat jelzi Mélyen megszorodott szívvel tudjuk, forrón szeretett kis fiunknak **KASZANYITZKY BELÁNAK** e hó 17-én, másfél napi betegség után tüdőszélhűdésben, életének 12-ik évében történt, reánk nézve váratlan és fájdalmas elhunytát. Kedves kis halottunk földi részei f. hó 19-kén d. u. 3 órákor fognak piac utcai házuinktól, rövid gyászszertartás után a czegeled-utcai sarkertben az örök nyugalomnak átadtni. Mely végtisztességételre rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1883. január 17-én. K a s z a n y i t z k y E n d r e és neje Szabó Teréz, kiskoru gyermekeink, a nagyszülők és rokonok nevében is.

* **A regény vége.** Bájós hölgy volt egy fiatal ur imádója. Ő, nagyon szeretett egymást, mint a galamb a fiát, vagy mint a csesemő az édes anya étet adó emlőjét. Hanem a bájós leánya szerette a változatosságot és titkon hűtlen lett az imádothoz, ki tudomására jöve a megszarvaztatásnak, keserű panaszbant tört ki a hűtlenség miatt. A kis hölgy zavarban volt, de végre is őszinte akart lenni. „No jó“ megvallom, hűtlen lettem hozzád és megcsaltalak; de biztosítalak, hogy tég ed szeretlek!“ A fiatal ur savanyu képpel csapott e vallomásra és — száműzte magát a menyországba, egy másik a n g y a l h o z, a ki biztosan és szintén megcsalja, mert így léssen — r e g é n y e s.

* **A tiszta-eszlári eset.** Nyiregyházáról írják a „Nemzet“-nek: miután az egyetemi tanárok véleménye minden pontban teljesen elüt az első szakértők által adott magyarázattól, a főegyetem elhatározta, hogy a véleményeknek az országos közegészségügyi tanács elé való terjesztését fogja indítványozni. — A visszaküldött hullarészek ma szeszebe elhelyeztettek.

* **A b. ujjfalui vasúti** rablás és gyilkosságban való részvétellel gyanúsított egyént fogtak el a napokban Nyiregyházán. Az illetőt Ujjfaluban szembesítették a vasúti őrrel, ki a tettesekkel a büntény éjszakáján körülbelül egy fél óráig volt együtt. A szembesítés eredményét a hivatalos titoktartás leple fedi. A

megsebesült pénztárnokról azt írják, hogy állapotja folytonosan javul. Felgyógyulása valószínű.

* **Gyászír.** A deb. kir. törvéyszéknek halottja van. Egyik legöregebb s tevékeny hivatalnokai Harangi János tegnap meghalt. A kiadott családi gyászjelentés így hangzik: Özeveg Harangi Jánosné, szül. Jándy Zsuzsanna; gyermeke: János, Erzsébet; ugyszintén a megboldogultnak mostoha gyermekei: Mária, férj. Erdélyi Istvánné és Károly, több testvér és rokonok nevében is, szomorodott szívvel tudatják a szerető jó férj, édes- és mostoha atyának néhai **HARANGI JÁNOS**, m. kir. teleknyvi hivatalnoknak folyó 1883. évi január hó 17-én, d. e. 9 órákor, életének 63-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát, Földi részei ugyan e hó 19-én, d. u. 2 órákor, előbb kése-utca 3553. sz. a. házuinknál, majd az ispotályi református templomban tartandó rövid gyászszertartás után, a várud-utcai sarkertben fognak örök nyugalomra letétni. Mely végtisztesség megadására a boldogultnak rokonait, hivatalnoksait és ösmérőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1883. jan. 8. Béke hamvainak!

* **A tizenhármasszámot** eddig mindenfelé rossz számnak tartották. Talán ezt a babonát megingatja majd az eset, hogy a tiszai sorsjegyek főnyereményét olyan sorsjegy nyerte el, melynek sorszámzata 13, sorszámata pedig 67. Már pedig a 67-nek két számjegyét a 6-ot és 7-et ha összegezzük, szintén 13 lesz az eredmény.

* **Gyilkos osztályos atyafi.** Az öreg Erdeit Nagy-Károlyban, mint szorgalmas, becsületes embert ismerte mindenki. Két gyermeke volt, Ferencz, ki a csizmadia mesterséget tanulta s egy leánya, kit Kerezi Miklós görög tanító bírt feleségül. Ez utóbbi jobban megbecsülte édes apját, mint fítestvért, a mivel az öreg nagyra is volt s vagyonának legnagyobb részét leányának hagyta. Ferencz e miatt ellenséges indulattal kijelentette sógora a tanító iránt s többször kijelentette, hogy addig nem nyugszik; míg sógorát el nem teszi láb alól. Ez azonban jót nevetett az efféle jelszövegéseken s rá sem hederített. Egy alkalommal apóstól kapott háza udvarán, mely ház feleében Ferencz sógora lakott, kutat ásott. Ellátogatott oda, hogy megnézze, miként halad a munka. Látván itt az ácsok szekerese csapásai alatt zethullott forgácsokat, azok szedegetéséhez fogott. A sógor az ablakon keresztül nézte ezt a forgács szedegést s azt hívén, elérkezett az alkalmas pillanat midőn bosszuját kitöltheti, kiállott a pitvar ajtóba s azt kérdezte: „Kinek az engedelmével szedegeted azt a forgácsot?“ A jámbor tanító úgy könnyedén oda felelt: „A m a g a m é b ő l.“ A csizmadianak nem kellett több. Mint a prédáját elejteni kívánó tigris ugrott a tanítónak s balkezevel fejét lenyomván, a jobbaján levő konyhakést nyakszirtjába szúrta s azt jól megforgatván, három ízben is mélyebbre dőf te. Erre viszament szobájába, de a mint látta, hogy a szegény tanító felkel s tántorog, újra kiszaladt, bántalmazni akarta, sógora azonban elmenekült. Kerezi a seb következtében, melyet az orvosok feltétlenül halálosnak jeleztek, még az nap meghalt, 8 árvtát hagyván maga után. Erdei Ferencz a törvénszék előtt beismerte a gyilkosságot, de a vagyoni kérdés miatti elkeseredésére hivatkozott. A szatmárnémeti törvénszék felmentette a gyilkosság vádjá alól, hanem szándékos emberölés miatt 15 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. A kir. tábla, hol előadó Szell Farkas bíró volt, az első bírósági ítéletet helyben hagyta azon megjegyzéssel, hogy a büntetés az első bírósági ítélet kihirdetésétől számitandó.

* **A képiállításhoz** újabban Ármós Bálint, Krajnik Julia és Harmath Gergely vásároltak festményeket. A képiállítást visszavonhatlanul holnap pénteken déli 12 órákor fog ünnepélyesen bezárni, melyre a közönség, különösen Debreczen város hőljei meghívotnak.

* **Bernhard Sarah** válópőre. Mint Párisból jelentik, a híres francia színművész, ki csak néhány hónappal ezelőtt ment férjhez Damala színészhez, válópőrt indított férje ellen. Ugyancsak ez excentrikus művésznőről jelentik, hogy a jövő hónapban nyilvános árverésen el fogja adni összes ékszerreit, hogy ez által kipótolja ama nagy vesztéseket, melyeket pénztára egyik rokonának bukása folytán szenvedett.

* **Sakál hus.** Lenz Oszkár, a híres Afrika-utazó legujabb művében a következőket beszéli el: a Sahara északi részeiben a sakál-hust valóságos csemegének tartják. Rosszul voltak értesülve a dologról, a kik úgy mondták, hogy csak kényserüségéből élnek vele. Fum-el-Gossantól Tenduffig való utunkban mi is fognak több ilyen állatot; Seik Ali barátom egy szolgálja különösen ügyes volt a sakál-vadászatban és könnyű szerrel eleveven fogta el a veszedelmes kis ragadozókat. Egyszer alig egy óráig volt távol a karavántól és három élő sakállal tért hozzánk vissza. Rögtön megölték és vajban kisütötték őket; magam is ettem husukból és nem mondhatom, hogy a sakál-pescenye nem ízlett volna. Nagyon szeretik Afrikában az ott előforduló, gyakran két lábnyi hosszú gyíkokat is, melyeknek husa körülbelül úgy ízlik, mint a hal.

* **Az ács ifjúság** e hó 21-ikén tartja táncvigalmát a „Korona“ vendéglőben, melyre felhívjuk a t. közönség figyelmét.

* **Az árviz.** A magyar nyugoti vasút igazgatósága késznek nyilatkozott, hogy a győri vízkárosultak számára rendelt adományokat, mint élelmi szereket és ruhaneműket díjmentesen szállítat Győrbe, ha azok hatóságokhoz

vagy segélyegyletekhez czimezve, teherárúként adatkak fel. — A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnökhöz Győr szabad királyi város és vidéke árvízkarosultjai javára, báró Rothschild Alfréd londoni császári és királyi osztrák-magyar főconsul által adományozott 200 font sterling osztrák értékű egyenértékűkét, a magyar általános hitelbank részéről kétezer háromszáz kilenczven (2390) frt küldetett be.

* **Komlóssy Lajos életéből** cím alatt lapunk tegnap számában közölt cikk harmadik kikezdésében használt többöz idézésben nyelv és értelem zavaró sajtóhiba fordult elő, mit oly módon igazítottunk helyre, hogy az egész idézetet újból közöljük. „Das schönste sucht er auf den Fluren, womit er seine Liebe schmückte.“ Bár Schillernek ama költeménye, melyből a fenti idézet véve van nagyon is ismerős, mindazáltal szükségesnek tartottuk a helyreigazítást.

* **Huszrak:** megállapítva s bejelentve 1883. jan. 17 től 24-ig követezők: 48 kr. Gyarmati Istvánná, varga-utca 2238 sz. a. Nagy Mihálynál pétéria utca 970 sz. a. Fehér Andrásnál csapó-utca 295. egyháztér 345. sz. a. Szentest Istvánnál sz. anna-utca 2267. sz. a. alatt s végre Magyar Gabornál dedó utca 125. mester utca 1113 sz. a. Minden többi bejelentett mászárzékban pedig 50 kr. Debreczen 1883. jan. 9. Debreczen város kapirányi hivatala.

Humor.

A bájós X. asszonynak, aki már tíz éve férjhez ment egy tudóshoz, kinek műveit a tudományos akadémia többször pályadíjjal koszorúzta, — nem voltak gyermekei. Ez neki igen nagy bánatot okozott s minden alkalommal ki szokta haragját e miatt önteni.

A multkor egy este az jelenlétében magasztalták férje tehetségét és széles körű ismereteit.

— Furcsa matematikus biz az, zugolódék a menyecske, — a ki még a sokszorozást sem tudja! . . .

Debreczeni színház.

Tegnap este Rosen legjobb vígjátéka „A nagyzás bóbortjai“ mulattatta a közönség könnyen megnevezetethető részét. Az előadás, leszámítva Medgyaszi Evelinnak egy hosszú és kinos pauzáját, eléggé gyorsan és összevágóan folyt le.

A szereplők közül Németh és Krecsányiné váitak ki. Mindketten bőven részesültek a megérdemelt tapsokban Krecsányiné különösen elemében volt s Konrád szerepében bő alkalma nyílt: kitünő alakító képességének kizsákmányolására, s a kis számú közönséget nyílt jelenetekben is nem egyszer ragadta kitörő tapsokra.

GAZDASÁG, IPAR, KERESKEDELEM.

A pénzpiac egyre olcsóbbul és nem lehetetlen, hogy az angol és a német bank már a hét folyamán leszállítják a kamatlábat. Utannuk kullogva majd talán csak rászánja magát az osztrák-magyar jegybank is a ráta leszállítására, jóllehet ezt már az első januáriusi héten megtette volna bizvást.

Tengeri kivitelünk keleti Németországba. A felsőszilézia vasutak igazgatósága a mult évi rossz burgonyatermesre tekintettel a porosz szilézia és poseni szesztermelői érdekében a Magyarországból s illetőleg Romániából oda szállítandó tengerre nézve, június haváig érvényes kivételes díjat szándékozik megállapítani s e végből az érdekelt magyar vasutakkal érintkezésbe lépett.

A hazai gyümölcssterlepek és a gyümölcsstermelés állapotának megismerhetése czéljából az orsz. gazd. egyesület gyümölcsészeti szakosztálya felszólította az ily telepek tulajdonosait, hogy telepeik kiterjedéséről, mibenlétéről s a népek a gyümölcsstermelés iránti hajlamairól a szokostyalt értesítsék.

Közbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

jan. 16-án.

A külföldi vevők tartzkodása miatt az üzlet lanya, a forgalom jelentéken. — Magyar ur ó s á g i ö r e g n e h é z 59—60, fiatal nehéz 62—62½, közép 61—62, könnyű 59—60. Szedett nehéz 58—59, közép 57—58, könnyű 56—57. Romániai bakonyi nehéz 60—62, átmeneti, közép 58—59, átmeneti, könnyű 56—57, átmeneti, eredeti nehéz — átmeneti, könnyű — átmeneti. — Szerbiai nehéz — átmeneti, közép 58—59, — átmeneti könnyű 56—57 átmeneti. Hízó 1 éves elősúlyban 4% levonással 50—56,2 éves 53—56 — Az árák hízalt sertéseknél páronkint 45 kl. és 4% levonással kilogramonkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el, a vevőnek páronkint 3 arany forint, vām fejében, megtérítetik.

„THE GRESHAM“ életbiztosító-társaság Londonban.

Ausztriai fiók: **BÉCS: GISELLASTRASSE 1. sz.**
Magyarországi fiók: **BUDAPEST. Ferencz Józseftér 5. sz.**
a társaság házában. *a társaság házában.*

Társasági vagyon frcs 79.368,882.80 et'
Évi díj és kamatbevételek 1882. június 30-án 15.412,821.75 et'
Kifizetések biztosítási és járadék kötvények, valamint visszavásárlások után, a társaság fennlése óta (1848) több mint 128.300.000.—
Az utolsó 12 havi üzleti években a társasághoz több mint 67.185.575.—
Az utolsó 25 évben benyújtott ajánlatok értéke 1.077.022.110.—
Az utolsó 25 évben benyújtott ajánlatok értéke 1.077.022.110.—
frtra rugnak.

Alapszabályok, biztosítási feltételek és minden bővebb felvilágosítások készségegytel nyújthatnak **AUSZTRIA MAGYARORSZÁG** minden nagyobb városában létező ügynökségek által.

Debreczeni vezérügynökség:
főpiacz, Biederman-ház, I. emelet.

Eddig felül-
Maager W.
szabadalmazott
mulhatatlan
csász. kir.

CSUKAMÁJ OLAJ.

MAAGER VILMOS tanártól Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgálva és jóváhagyva, könnyen emészthetősége miatt gyermekeknek különösen ajánlható, s mint természeti, legjobb*) tiszta és hatályossága által elismert szer, a leghatásosabb győgyerővel bír, mell- és tüdőbajok, görvénny-, gömör-, fekély-, bőrküvések, mirigybetegségek és gyengélkedések ellen. Egy palack ára 1 frt. Kapható valódi minőségben, gyári raktárban Bécsben Heumarkt, 3.**) valamint minden gyógyszerár és nagyobb vegyes kereskedésben.

Debreczenben kapható: Mihálovics István, Dr. Rothschnek V. Emil, Örvényi Ottó, Göltl Nándor, Vecsey Viktor gyógyszerészek uraknál és Rickl József kereskedésben. Nagyváradon: Nyíri György, Ráczkó Ferencz gyógyszerészek és Kuránder & Ulman, Jáki A. kereskedő uraknál. Nagy-Károlyban: Fülkei P. Nagy Szalontán: Köbling József gyógyszerész uraknál. H. Szoboszlón: Trocsányi J. gyógyszerész. Nyíregyházán: Korányi E., Szopkó Alfréd, Lederer Ignác gyógyszerészek. Szatmár: Dr. Lengyel M. Szolnok: Kecskényi Tivadar gyógyszerész, Lengyel A. kereskedésben. Zilah: Weisz Sámuel gyógyszerész uraknál.

*) ÓVÁS! Ujabb időben észlelhető, hogy több czég — közönséges tisztátalan májhalzsirt, háromszögű üvegekben, Maager valódi tisztított Dorsch csukamáj-olaj gyanánt árusít. Ily részleteket és megcsalásokat kikerülendő, kérietik a n. é. közönség csak azon üvegeket valódiaknak elismerni, melyeken — illetőleg a czimragasz és használati utasításon a „Maager“ név található.
**) Ugyanitt létezik az osztrák-magyar birodalom részére a schaffhausen-i „nemzetközi sebkötőgyár“ főraktára, nemkülönben Dr. Carl Mikolasch Lembergben, orvosi és reconvalescens bora.

Chiococa likőr.

(Liqueur Chiococcae fortificans.)

Tudományosan megpróbált és kitűnőnek bizonyult teljesen ártatlan étrendi

SZER

különösen az elgyengült férfi erő gyors és kellemes elevenítésére és erősítésére, az idegek erősítése, bámulatos jótékony elevenítő és frissítő hatásában. Együttal kitűnő universal, elixir, különösen rossz emésztés, étvágytalanság, gyomorhurut, gyomorgörcs, hányási inger, diarrhoe, fejfájás, sápkór és sárgaság, máj-, lép-, vese-, csusz-, köszvény-, hámoroid-bajok ellen. Mindezen káros állapotok e likőr használata után eltűnnek és azok eltávolításával következtében magas kor érhető el. Izlésebb akármely finom asztali likőrnél. Számos elismerés és köszönetnyilvánító levelek tekintélyektől e Chiococa-likőr kitűnősége felett megtekintés végett rendelkezésére állanak. Arak eredeti üvegenként pontos használati utasítással 6 nyelven 3 frt. csomagolás és postaköltség 20 kr.

Szétküldési főraktár:

C. Weber gyógyszerész Bécs VII. St. Ulrich piatz 4., (hova a levélbeli megrendelések intézendők.)

Fiók-raktár;

Weisz József gyógyszerész „Zum Mohren“ I. Tuchlauben.

Buda pesten: Török József gyógyszerésznél. — Triest: Foraboschi gyógyszerésznél, al Camello. — Prága: Fürst József gyógyszerésznél. — Lemberg: S. Beizn gyógyszerésznél. — Lincz: Kuppert gyógyszerésznél sétatér. — Temesvár: Jahner C. és Tarczay J. gyógyszerésznél. — Záhgráb: Fink L. gyógyszerésznél; valamint a bel- és külföld minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban.

Kávész — Thea,

közvetlenül HAMBURGból, posta útján, bérmentve, csomagolással, tiszta finom zamatu árúk 5 kilós zsákokban utárvét mellett.

Río finom, erős	frt 3.45 kft.
Santos, szapora, erős	3.60
Cuba, ff. zöld, erős	4.10
Ceylon, kékes zöld, erős	5.—
Arany Jáva, különös finom, szelid	5.20
Portorico, izletes, zamatos	5.40
Gyöngy-kávész igen finom	5.95
Jáva, n-gyszemű, erős, igen finom	5.95
Menado, barna, finom	6.35
Jáva, I. a., nemesített	7.20
Afrikai gyöngy Mokka, valódi	4.45
Arabiai Mokka, valódi nemesített	7.20

Igen kedvelt, finom zamatu.
Stambuli kávé-vegyíték 5.70
Thea, különként Congó, ff. 2.30
Sauhung, ff. 3.50
Családi thea, különös finom 4.—
Asztali rizs pr. 5 kg. 1.40

Arjegyüket gyarmatárak, szeszes italok és különleges czikkek felett bérmentve küld

A. B. Etlinger, Hamburgban. (8.)

Ház eladás.

Kádas-utca 1893-ik számú ház négy köb-
lós kiülő ondódi földjével együtt eladó.

Értekezni ugyanott a ház tulajdonossal.

(56)

Herlandi

KÖTŐ és SPULNI

Kötő czerna gyári-jegyje.

CZERNA.

Spulni czerna gyári-jegyje.

A bécsi és párisi világiállításnál a legnagyobb díjakkal kitüntetve. Általánosán kedvelt kitűnő minőségénél fogva és kapható az osztrák-magyar birodalom minden kis és nagy kereskedésében.

Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé

A HOFF JÁNOS-féle maláta-csokoládé

s az idült gyomor-, illetőleg emésztési bántalom és vérszegénység

meggyógyítása.

Valódi hamisítatlan állapotban idegerősítőül a vérbajok és a lesaványodásnál orvosilag rendeltetik a maláta-csokoládé kiváltképen a sápkór és vérszegénységénél. A legfinomabb maláta-csokoládé erő-ítésre előnyös. — 20 év alatt 58 kitüntetésben részesítve, készítve Hoff János csász. kir. udv. szállító ur, a maláta-készítmények feltalálója és készítője maláta-kivonat csokoládé gyárában.

Köszönőlevél Budapestről.

Tekintetes ur! Tény, hogy 5 évvel ezelőtt meghűttem magamat olyanira, hogy nemcsak orvosok, hanem mindazok, kik csak egyszer láttak, életemhez semmi reményt sem kötöttek, kénytelen voltam a Szepességet, zord éghajlata miatt, azonnal elhagyni és az enyhébb éghajlattal bíró Budapestre átköltözni. Már akkor is, minthogy más szerek nem használtak, menedéket kerestem a maláta-kivonat készítményekben és rövid idő múlva könnyebbülést éreztem, azóta a készítményeket rendszeresen használok és állapotom annyira javult, hogy reményem van e bajból kigyógyulni. — A midőn el nem mulaszthatom ez alkalommal a maláta-készítményeket a közönségnek ajánlani, közelebb érzem magamat uraságnak köszönetemet nyilvánítani és maradok kiváló tiszteltettel.

Budapest, 1882. márczius 22.

Wozatka Ferencz.

FŐRAKTÁR: Debreczenben Csanak József főpiacz, továbbá Rickl József Zelmossal Gereby Fülöp, Varga Lejos, Ujházi István. — Nagyvárad: Jánky Antal. — Nyíregyháza: Korányi Imre gyógyszerésznél. Továbbá minden nagyobb gyógyszerárban.

Hoff J. féle maláta-kivonat egészségi sör

ELADÓ FÜSZERÜZLET

Szatmáron egy fűszer, csemege, festék-kereskedés összes árukészlete s berendezése

ELADÓ.

Értéke mintegy 12,000 frt.

Fizetendő lenne készpénzben 6000 frt. — a maradvány jó biztosíték mellett 6—12 óra hitelezettnék.

Szíves megkeresésekre bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Héder Sándor.

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

s felülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szék, savanyu felbőgés, köhika, gyomorhurut, gyomorgörcs, húgykőképződés, túlságos nyálképződés, sárgaság, undor és hányás, főtájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs székszorulás, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gillizta-, lép- és máj-, betegségek, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Kotschnek Emil és Göltl Nándor urak gyógyszerárjaiban, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárjaiban és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Karoly,
az „örangyalhoz“ címzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvaországban.

Aláírás a magyar vörös-kereszt sorsjegyekre

évenként 3 húzás, nyeremények: 120.000 ft. 50.000 ft., 25.000 frt stb. legkisebb nyeremény 6 frt, 10 ftig.

Ezen sorsjegyek folyó hó 22-én nyilvános aláírás alá bocsáttatnak.

Az aláírási díj darabonként 6 frt 50 kr. melyből minden sorsjegy után 2 frt o. é. az aláírás alkalmával, a 4 frt 50 kros hátralék pedig a sorsjegy átvétele mellett fizetendő le.

Ezen eredeti feltételek mellett elvállalunk mátol fogva jelentkezőseket minden jutalék felszámítás nélkül.

Sorszhúzási jegyzék, kívánatra ingyen és bérmentve; — írásbeli megbízások a legpon-
tosabba eszközöltetnek.

POLITZER ZSIGMOND és TÁRSA

bankház.

Budapest, fürdő-utca, 4. sz.